Joi, 17 februarie 2022

P9_TA(2022)0050

Pedeapsa cu moartea în Iran

Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2022 referitoare la pedeapsa cu moartea în Iran (2022/2541(RSP))

(2022/C 342/21)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Iran,

— având în vedere Orientările UE privind pedeapsa cu moartea,

— având în vedere Orientările UE privind apărătorii drepturilor omului,

— având în vedere regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE),

— având în vedere declarația din 30 ianuarie 2022 a purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) privind condamnarea lui Narges Mohammadi,

— având în vedere Ansamblul de principii pentru protejarea tuturor persoanelor supuse unei forme oarecare de detenție sau încarcerare al ONU din 1988,

— având în vedere declarațiile din 18 martie 2021 ale Oficiului Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, prin care se solicită eliberarea imediată a lui Ahmadreza Djalali, și din 25 noiembrie 2020, prin care se solicită Iranului să oprească execuția acestuia,

— având în vedere avizul Grupului de lucru privind detenția arbitrară al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, adoptat în cadrul sesiunii sale din 20-24 noiembrie 2017, referitor la Ahmadreza Djalali (Republica Islamică Iran),

— având în vedere Pactul internațional din 1966 cu privire la drepturile civile și politice,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,

— având în vedere Convenția ONU din 1989 cu privire la drepturile copilului,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât abolirea pedepsei capitale în întreaga lume este unul dintre principalele obiective ale politicii UE în domeniul drepturilor omului;

B. întrucât, potrivit ONU, între 1 ianuarie și 1 decembrie 2021, în Iran au fost executate cel puțin 275 de persoane, dintre care cel puțin doi delincvenți minori și 10 femei; întrucât în Iran numărul de execuții în raport cu numărul locuitorilor este cel mai ridicat din lume; întrucât autoritățile iraniene au pronunțat sentințe de condamnare la moarte pentru acuzații legate de proteste și i-au executat pe cei care au fost acuzați că au avut legătură cu protestele masive, dar nu au efectuat nicio anchetă transparentă cu privire la acuzațiile grave de utilizare a forței excesive și letale de către forțele de securitate împotriva protestatarilor; întrucât prizonierii din Iran sunt adesea supuși torturii, ceea ce duce la îngrijorări cu privire la faptul că pedepsele cu moartea sunt pronunțate pe baza unor mărturii false pentru infracțiuni pe care nu le-au comis;

C. întrucât Iranul impune și aplică pedeapsa cu moartea minorilor, încălcând obligațiile care îi revin în temeiul Convenției ONU cu privire la drepturile copilului; întrucât între 2009 și septembrie 2020 au fost raportate cel puțin 67 de execuții ale unor delincvenți minori; întrucât, în ianuarie 2022, 85 de delincvenți minori erau în așteptarea executării pedepsei cu moartea în Iran;

D. întrucât pedeapsa cu moartea este aplicată în mod disproporționat minorităților etnice și religioase, în special belucilor, kurzilor, arabilor și membrilor comunității Baha'i; întrucât Codul penal incriminează homosexualitatea, iar pedeapsa cu moartea este utilizată pentru a viza persoanele LGBTIQ; întrucât femeile sunt supuse pedepsei capitale ca urmare a caracterului discriminatoriu al mai multor legi care le privesc în mod direct;

E. întrucât, potrivit organizației Reporteri fără Frontiere, după execuția lui Rouhollah Zam la 12 decembrie 2020, Iranul a executat mai mulți jurnaliști decât orice altă țară; întrucât Iranul este în continuare una dintre cele mai represive țări din lume pentru jurnaliști, iar hărțuirea jurnaliștilor și a organelor de presă este constantă;

F. întrucât cetățeanul suedezo-iranian, dr. Ahmadreza Djalali, cercetător la Vrije Universiteit Brussel și la Universitatea din Piemontul de Est, a fost condamnat la moarte în octombrie 2017, sub acuzații false de spionaj, în urma unui proces vădit inechitabil, bazat pe o mărturie obținută sub tortură; întrucât acesta se află periodic în încarcerare solitară în închisoarea Evin;

G. întrucât în Iran au fost semnalate numeroase cazuri de tratamente inumane și degradante, mai ales în închisoarea Evin, și lipsa unui acces adecvat la asistență medicală în timpul detenției, încălcându-se regulile minime ale ONU privind tratamentul deținuților;

H. întrucât alți cetățeni ai UE sunt deținuți în mod arbitrar în Iran; întrucât Iranul nu recunoaște dubla cetățenie, limitând astfel accesul ambasadelor străine la persoanele cu dublă cetățenie aflate în arest în această țară;

I. întrucât Mohammad Javad, campion la box, a fost condamnat la moarte în ianuarie 2022, după ce a fost acuzat de „răspândirea corupției pe Pământ”; întrucât Navid Afkari, un luptător care a declarat că a fost torturat pentru a face o mărturie falsă, a fost executat în septembrie 2020; întrucât sentințele lor au legătură directă cu exercitarea pașnică a drepturilor lor la libertatea de exprimare și de întrunire;

J. întrucât condamnările lui Mohammad Javad și Navid Afkari fac parte dintr-o reprimare intensificată a sportivilor din Iran;

K. întrucât Narges Mohammadi, laureat al premiului Per Anger, care s-a aflat în fruntea campaniei împotriva pedepsei cu moartea în Iran, a fost condamnat recent la încă opt ani de închisoare și la 70 de lovituri de bici;

L. întrucât Nasrin Sotoudeh, un renumit avocat în domeniul drepturilor omului care, printre alte inițiative, a militat pentru încetarea treptată a pedepsei cu moartea și a lucrat mult timp cu tineri deținuți condamnați la moarte pentru infracțiuni comise atunci când aveau sub 18 ani, a fost condamnat la 33 ani și șase luni de închisoare în martie 2019; întrucât Nasrin Sotoudeh a primit Premiul Saharov pentru libertatea de gândire în 2012 din partea Parlamentului European, ca recunoaștere a activității sale remarcabile în apărarea drepturilor omului;

M. întrucât numeroasele dispariții forțate și execuțiile sumare ale dizidenților politici care au avut loc în 1988 nu au făcut până în prezent obiectul niciunei anchete și nimeni nu a fost tras la răspundere pentru acestea;

N. întrucât UE a adoptat, din 2011, măsuri restrictive împotriva Iranului ca răspuns la încălcările drepturilor omului, inclusiv înghețarea activelor și interdicția de acordare a vizelor în cazul unor persoane și entități răspunzătoare de încălcări grave ale drepturilor omului, precum și interzicerea exporturilor în Iran de echipamente care ar putea fi folosite în scopul represiunii interne și pentru monitorizarea telecomunicațiilor; întrucât aceste măsuri sunt actualizate periodic și au fost prelungite până la 13 aprilie 2022;

O. întrucât, de la preluarea funcției de președinte de către Ebrahim Raisi în august 2021, s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de execuții, inclusiv a femeilor,

P. întrucât, potrivit relatărilor, în fiecare an, 400-500 de femei sunt ucise cu brutalitate în Iran în așa-numitele „crime de onoare”; întrucât, în conformitate cu Codul penal iranian, „crimele de onoare” sunt permise în anumite circumstanțe fără sancțiuni; întrucât, adesea, femeilor și bărbaților nu li se face dreptate în crimele comise împotriva lor în numele „onoarei”; întrucât, la 5 februarie 2022, Mona Heydari a fost decapitată de soțul său, care i-a plimbat apoi capul decapitat pe străzile orașului Ahvaz din sud-vestul țării; întrucât, în mai 2020, Romina Ashrafi, în vârstă de 13 ani, a fost decapitată de tatăl ei cu o seceră în timp ce dormea;

Q. întrucât Departamentul de Stat al SUA a subliniat că Iranul rămâne cel mai mare sponsor statal al terorismului din lume în ultimii ani, oferind sprijin politic, financiar, operațional și logistic multor grupuri incluse atât pe lista UE a organizațiilor teroriste, cât și pe lista SUA a organizațiilor teroriste străine;

1. își reafirmă dezacordul ferm față de pedeapsa capitală în toate circumstanțele; invită guvernul Iranului să introducă imediat un moratoriu privind aplicarea pedepsei cu moartea ca un pas către abolirea și comutarea tuturor sentințelor de condamnare la moarte;

2. invită autoritățile Republicii Islamice Iran să modifice de urgență articolul 91 din Codul Penal Islamic din Iran pentru a interzice în mod explicit aplicarea pedepsei cu moartea pentru infracțiunile comise de persoane cu vârsta sub 18 ani, în toate circumstanțele și fără nicio putere discreționară a judecătorilor de a impune pedeapsa cu moartea sau pedeapsa cu închisoarea pe viață fără posibilitatea eliberării;

3. transmite sincere condoleanțe familiilor, prietenilor și colegilor tuturor victimelor nevinovate;

4. subliniază necesitatea de a se asigura un mediu sigur și propice, în care să fie posibilă apărarea și promovarea drepturilor omului fără teama de represalii, pedepse sau intimidări; sprijină aspirațiile poporului iranian care dorește să trăiască într-o țară liberă, stabilă, incluzivă și democratică, ce își respectă angajamentele naționale și internaționale referitoare la drepturile omului și libertățile fundamentale;

5. îndeamnă autoritățile iraniene să renunțe imediat la toate acuzațiile împotriva lui Ahmadreza Djalali, să îl elibereze, să îl despăgubească și să înceteze să îi mai amenințe familia din Iran și Suedia;

6. își reiterează apelul adresat Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și statelor membre ale UE de a întreprinde toate demersurile posibile pentru a împiedica execuția lui Ahmadreza Djalali;

7. îndeamnă autoritățile iraniene să coopereze fără întârziere cu ambasadele statelor membre de la Teheran în vederea stabilirii unei liste cuprinzătoare a persoanelor cu dublă cetățenie UE și iraniană deținute în prezent în închisorile iraniene;

8. invită toate statele membre ale UE să facă declarații publice în comun și să ia inițiative diplomatice pentru a monitoriza procesele inechitabile și a vizita închisorile în care sunt deținuți apărători ai drepturilor omului și alți prizonieri de conștiință, inclusiv resortisanți ai UE în Iran, în conformitate cu Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului; solicită renunțarea rapidă la toate acuzațiile împotriva tuturor cetățenilor UE deținuți în mod arbitrar;

9. invită autoritățile iraniene să îi elibereze pe toți prizonierii politici, inclusiv pe apărătorii drepturilor omului, în special proeminentul apărător al drepturilor omului, Narges Mohammadi, jurnalistul politic Mehdi Mahmoudian, care a fost recent condamnat la alte șapte luni de închisoare în legătură cu activitatea sa împotriva pedepsei cu moartea, precum și laureatul Premiului Saharov, Nasrin Sotoudeh;

10. deplânge folosirea sistematică a torturii în închisorile iraniene și solicită încetarea imediată a tuturor formelor de tortură și de maltratare a tuturor deținuților; condamnă practica de a interzice deținuților convorbirile telefonice și vizitele membrilor familiei; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la imposibilitatea deținuților de a avea acces la reprezentare juridică în timpul interogatoriilor;

11. condamnă cu fermitate deteriorarea constantă a situației drepturilor omului din Iran, mai ales în cazul persoanelor care aparțin minorităților etnice și religioase, bazată pe discriminarea politică, economică, socială și culturală cu caracter sistematic; regretă escaladarea alarmantă a aplicării pedepsei cu moartea împotriva protestatarilor, disidenților, apărătorilor drepturilor omului și a membrilor grupurilor minoritare;

12. invită autoritățile iraniene să abordeze toate formele de discriminare împotriva persoanelor care aparțin minorităților etnice și religioase, inclusiv a belucilor, kurzilor, arabilor, creștinilor și a membrilor comunității Baha'i, precum și a persoanelor LGBTIQ, și să elibereze imediat și necondiționat toate persoanele aflate în detenție deoarece și-au exercitat dreptul la libertatea de religie, de credință sau privind orientarea sexuală;

13. condamnă în termenii cei mai fermi aplicarea pedepsei cu moartea în cazul relațiilor între persoane de același sex, care sunt încă ilegale în Iran;

14. invită autoritățile iraniene să abroge imediat legea privind populația tânără și protecția familiei și să asigure accesul la servicii publice de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv la servicii de avort sigure, legale, gratuite și de înaltă calitate în toate circumstanțele; reamintește că refuzarea dreptului femeilor de a avorta constituie o formă de violență de gen și poate fi considerată tortură sau tratament crud, inuman și degradant; condamnă ferm amenințările autorităților iraniene de a impune pedeapsa cu moartea pentru avort și solicită autorităților iraniene, în special, să abroge fără întârziere această dispoziție; invită UE și statele membre să coopereze cu ONU pentru a monitoriza îndeaproape noua lege privind populația tânără și protecția familiei, impactul acesteia asupra deceselor mamelor și evoluțiile legate de aplicarea pedepsei cu moartea în cazul avortului;

15. subliniază că cetățenii iranieni, prin inițiative conduse de cetățeni, solicită în mod constant abolirea pedepsei cu moartea și încetarea utilizării acesteia împotriva apărătorilor drepturilor omului și utilizarea disproporționată a acesteia împotriva minorităților; sprijină societatea civilă iraniană și eforturile sale pașnice de a urmări respectarea drepturilor omului;

16. invită Iranul să coopereze pe deplin cu toate structurile din cadrul procedurilor speciale ale Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, inclusiv cu Raportorul special al ONU privind situația drepturilor omului în Republica Islamică Iran și să permită vizitele acestor organisme pe teritoriul său;

17. îndeamnă UE să abordeze încălcările drepturilor omului în relațiile sale bilaterale cu Iranul; îl invită pe Vicepreședintele Comisiei/Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să se asigure că Serviciul European de Acțiune Externă continuă să ridice chestiunile legate de drepturile omului în contextul dialogului la nivel înalt UE-Iran; reafirmă faptul că respectarea drepturilor omului este o componentă esențială a dezvoltării relațiilor UE-Iran;

18. salută adoptarea de către Consiliu a regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE) ca instrument important prin care UE poate sancționa persoanele care încalcă drepturile omului; solicită să se ia măsuri țintite, utilizând fie regimul actual al UE de sancțiuni în materie de drepturi ale omului împotriva Iranului, fie regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE), împotriva funcționarilor iranieni care au comis încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv execuții și detenții arbitrare ale resortisanților cu dublă cetățenie și ale străinilor în Iran, inclusiv împotriva judecătorilor care au condamnat la moarte jurnaliști, apărători ai drepturilor omului, dizidenți politici și activiști;

19. consideră că vor fi necesare sancțiuni specifice suplimentare în cazul în care autoritățile iraniene nu îl eliberează pe dr. Ahmadreza Djalali, așa cum solicită UE și statele sale membre;

20. subliniază rolul destabilizator al regimului iranian în întreaga regiune și denunță faptul că regimul iranian este responsabil de moartea a numeroși civili în Siria, Yemen și Irak;

21. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Secretarului General al ONU, conducătorului suprem al Republicii Islamice Iran, președintelui Republicii Islamice Iran și membrilor Majles-ului iranian.